

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

75.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 17-го Сентября — 1837 — Wilno. Piątek. 17-go Września.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Сентября.

Высочайшимъ Приказомъ, 26 Августа, назначены: Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Шефомъ Московскаго Драгунскаго полка, коему именоваться Драгунскимъ Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича полкомъ; Его Императорское Высочество Великий Князь МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ, Шефомъ Тверскаго Драгунскаго полка, коему именоваться Драгунскимъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА полкомъ; Ея Императорское Высочество Великая Княжна МАРИЯ НИКОЛАЕВНА, Шефомъ Екатеринославскаго Кирасирскаго полка, коему именоваться Кирасирскимъ Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ полкомъ; Императорско-Австрійской службы Генераль-Фельдмаршалъ, Его Императорское Высочество Эрцъ-Герцогъ *Иоаннъ*, Шефомъ Гренадерскаго Сапернаго баталіона, съ зачисленіемъ по Инженерному Корпусу; Королевско-Прусской службы Генераль-Инспекторъ Артиллеріи, Генераль отъ Инфантеріи, Его Королевское Высочество Принцъ *Августъ* Прусскій, Шефомъ 1-й Гренадерской Артиллерійской бригады, съ зачисленіемъ по Артиллеріи; Его Королевское Высочество Принцъ *Адалбертъ* Прусскій, состоятъ по Конной Артиллеріи. (Рус. Ин.)

Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ изволилъ прибыть, 9-го Августа, въ десять часовъ вечера, въ городъ Владиміръ. — 10-го Августа, помолившись въ соборномъ храмѣ Успенія, и произведши смотръ Владимірскому пѣхотному полку, удостоилъ принять губернскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество; послѣ того, знаясь обозрѣніемъ примѣчательнѣйшихъ предметовъ, въ городѣ находящихся: Успенскій и Дмитровскій Соборы и Монастыри Рождественскій и Авраміевъ, замѣчательные своею древностію, обратили особенное вниманіе Его Высочества; въ Успенскомъ Соборѣ, Государь Цесаревичъ, приложившись къ мощамъ Св. Великихъ Князей Андрея Боголюбскаго, Георгія Всеволодовича и Князя Глѣба, и поклонившись гробамъ многихъ другихъ Князей, тутъ почивающихъ, изволилъ осматривать многіе другіе вклады Царей, а въ Рождественскомъ Монастырѣ, гдѣ указателемъ былъ Преосвященный Архіепископъ Пареній, Государь Великий Князь молился иконѣ Знаменія Божіа Матери, и разсматривалъ гробовый склепъ Александра Невскаго; по обозрѣніи церквей, Государь Наслѣдникъ почтилъ своимъ посѣщеніемъ Губернскую Гимназію и выставку издѣлій, и исполнилъ быть во всѣхъ заведеніяхъ Приказа Общественнаго Призрѣнія и въ тюремномъ замкѣ; Его Высочество не оставилъ обратить вниманіе свое и на высокіе городскіе валы, раздѣляемые Золотыми Воротами, сооруженными первоначально Великимъ Княземъ Андреемъ Боголюбскимъ. Вечеромъ, Его Высочество удостоилъ своимъ присутствіемъ, собранное въ домъ дворянства,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 8-go Września.

Przez Najwyższy Rozkaz dzienny pod dniem 26 Sierpnia, mianowani: Jego Cesarska Wysokość Następca Cesarzewicz, Szefem Moskiewskiego półku Dragonów, który się też ma nazywać półkiem Dragonów Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Cesarzewicza; Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę MICHAŁ PAWŁOWICZ, Szefem Twerskiego półku Dragonów, który się też ma nazywać półkiem Dragonów Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia MICHAŁA PAWŁOWICZA; Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka MARYA NIKOŁAJEWNA, Szefem Ekaterynosławskiego półku Kirysyerow, który się też ma nazywać półkiem Kirysyerow Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężniczki MARYI NIKOŁAJEWNY; Jenerał-Feldmarszałek służby Cesarsko-Austryackiej, Jego Cesarska Wysokość Arcy-Xiążę Jan, Szefem Grenadyerskiego batalionu Saperow, z policzeniem do Korpusu Inżynieryi; służby Królewsko-Pruskiej Jeneralny Inspektor Artylleryi, Jenerał Piechoty, Jego Królewska Wysokość Xiążę August Pruski, Szefem 1-ey Grenadyerskiej brygady Artylleryi, z policzeniem do Artylleryi; Jego Królewska Wysokość Xiążę Adalbert Pruski, ma się liczyć w Artylleryi konney. (R. I.)

Jego Cesarska Wysokość PAN CESARZEWICZ Jego Mość, 9-go Sierpnia o godzinie dziesiątej wieczorem, raczył przybyć do miasta Włodzimierza. — 10-go Sierpnia, po złożeniu modłów w Sobornej świątyni Wniebowzięcia i po odbyciu przeglądu pieszego półku Włodzimierskiego, udarował przyjęciem Urzędników Gubernii, Dworzanstw, znakomitsze Duchowieństwo i kupców; potem zajął się obejrzeniem godnych uwagi przedmiotów, w mieście znajdujących się: Sobory, Wniebowzięcia i Dmitrowski i klasztory Bożego Narodzenia i Awramiusza, zwróciły szczególną uwagę WIELKIEGO Xięcia, jako godne uwagi dla swej starożytności; CESARZEWICZ Jego Mość w Soborze Wniebowzięcia oddawszy cześć relikwiiom Sw. Wielkich Xiążąt Andrzeja Boholubskiego, Jerzego Wszewłodowicza i Xięcia Hleba, tudzież po oddaniu czci grobom wielu innych Xiążąt, tu spoczywających, raczył oglądać wiele drogich skarbów Monarszych, a w Monasterze Bożego Narodzenia, gdzie był okazicielem Najprzewielebniejszy Arcybiskup Paroeni, WIELKI Xiążę Jego Mość modlił się do obrazu Najświętszej Panny Znamieńskiej i oglądał sklep grobowy Alexandra Newskiego; po obejrzeniu cerkwi, Cesarzewicz Jego Mość udarował swém odwiedzeniem Gubernialne Gimnazjum i Wystawę wyrobów, po czém raczył być we wszystkich zakładach Urzędu Powszechnego Opatrzania i w zamku Turemnym; Jego Wysokość nie zaniedbał zwrócić swej uwagi i na wysokie wały miejskie, przedzielone Bramą Złotą, którą naprzód zbudował Wielki Xiążę Andrzej Boholubski. Wieczorem Jego Cesarska Wysokość udarował swoją bytnością zebrane w domu Dworzanstwa zgromadzenie obojey płci znakomitszych mieszkańców miasta Wło-

общество обоого пола почетнѣйшихъ жителей города Владиміра.

11-го числа, Государь Наслѣдникъ, въ 4½ часа утра, выѣхалъ изъ Владиміра; въ 10-ти верстахъ разстояніемъ отъ оного заходилъ въ лежащій на тракѣ Монастырь Боголюбъ; гдѣ нѣкогда имѣлъ любимое пребываніе свое Великій Князь Андрей Боголюбскій; близъ городовъ Коврова и Вязниковъ произвелъ смотръ резервнымъ баталіонамъ, находящимся тамъ на работѣ шоссе; въ послѣднемъ городѣ изволилъ имѣть обѣденный столъ. Проѣхавши Гороховецъ, въ сумерки, Государь Цесаревичъ достигнулъ предѣловъ Нижегородской Губерніи, не ранѣе десяти часа вечера, и по переправѣ чрезъ Оку, безостановочно продолжалъ путь свой чрезъ городъ Горбатовъ до Нижняго Новгорода, куда и прибылъ въ два часа ночи.

12-го числа, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, удостоивши принять Губернскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, изволилъ отправиться въ воздвиженскую соборную церковь, на ярмарочномъ мѣстѣ сооруженную; безчисленные толпы народа, собравшагося на ярмарку изъ всѣхъ концовъ Имперіи, встрѣчали и сопровождали Его Высочество, оглашая воздухъ радостными восклицаніями; послѣ того, Государь Великій Князь изволилъ объѣзжать всю окрестность, занимаемую гостинимъ дворомъ, складочными лавками и балаганами, изволилъ разсматривать пристани на Волгѣ и Окѣ и длинный рядъ судовъ, нагружаемыхъ товарами, и удостоилъ входить въ нѣкоторые магазины и лавки. Послѣ обѣда, Его Высочество почтилъ своимъ посѣщеніемъ гулянье, устроенное на острову рѣки Волги; тамъ имѣли счастье представляться Августѣйшему Путешественнику въ своихъ нарядахъ разныя племена, живущія въ Нижегородской Губерніи. Вечеромъ, Его Высочество изволилъ посѣтить собраніе почетнѣйшаго дворянства обоого пола, въ домѣ Военнаго Губернатора.

13-го числа, Государь Наслѣдникъ, помолившись въ Соборѣ Преображенскомъ и поклонившись гробу Минина, изволилъ осматривать кремль, ходилъ по стѣнамъ оного, почтилъ своимъ Высокимъ посѣщеніемъ Гимназію, Баталіонъ Военныхъ Кантонистовъ и Училище дѣтей канцелярскихъ служителей, и обозрѣлъ производящіяся работы по устроению новой набережной по берегу Оки. Вечеромъ, Его Высочество изволилъ посѣтить домъ Дворянскаго Собранія, гдѣ было собрано дворянство обоого пола.

14-го числа, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, при выѣздѣ изъ Нижняго Новгорода, изволилъ осматривать работы, производимыя по устроению новыхъ спусковъ чрезъ крутизны и овраги, для удобнѣйшаго соединенія верхней части города съ нижнею, и по окончаніи осмотра, немедленно отправился въ путь по тракту на Муромъ; съ особеннымъ удовольствіемъ видѣлъ на дорогѣ лежащія, благоустроенныя и богатая селенія, Богородское и Ворсму, и, въ седьмомъ часу по полудни, прибылъ въ городъ Муромъ, и осматривши соборъ и монастырь, расположился въ домѣ почетнаго гражданина Мездрикова, гдѣ изволилъ имѣть обѣденный столъ; послѣ чего продолжалъ шествіе свое до города Меленки, гдѣ былъ ночлегъ.

15-го числа, въ Воскресенье и праздникъ Успенія Божія Матери, Его Высочество изволилъ слушать Божественную Литургію въ соборномъ храмѣ города Меленки, и въ осьмомъ часу выѣхалъ по тракту на Рязань; въ полдень проѣхалъ богатый и живописно расположенный на лѣвомъ берегу городъ Касимовъ; около четырехъ часовъ по полудни, Государь Великій Князь изволилъ имѣть обѣденный столъ въ многолюдномъ селеніи Ижевскомъ, и оттуда безостановочно продолжалъ путь свой до Рязани, куда и прибылъ въ десятомъ часу вечера.

16-го числа, Государь Наслѣдникъ, удостоивши принять губернскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, немедленно отправился въ соборъ, на ступеняхъ коего былъ привѣтствуемъ отъ Преосвященнаго Архіепископа Гавріила краткою рѣчью; послѣ обычнаго молебствія, Его Высочество изволилъ долго разсматривать величественное зданіе собора, посѣтилъ другія церкви и поклонился мощамъ Св. Василія Рязанскаго; потомъ, произведши смотръ резервному баталіону, почтилъ своимъ посѣщеніемъ примѣтельную выставку издѣлій, заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, тюремный замокъ, казармы гарнизоннаго баталіона, Дома Трудолюбія и Призрѣнія немощныхъ, Училище дѣтей канцелярскихъ служителей и Губернскую Гимназію, съ Благодѣлнымъ при ней Пансіономъ. Рязанская Гимназія, помѣщаемая въ домѣ, пожертвованномъ Почетнымъ ея Попечителемъ, Господиномъ Рюминымъ, обратила на себя особенное внима-

дзимierzа.

Дня 11-го, Цесаревичъ Jego Mość o pół do piątej zrana, wyjechał z Włodzimierza, w odległości 10-ciu wiorst od tego miasta, zachodził do leżącego na trakcie Monasteru Boholubowa, gdzie niegdyś miał upodobane swoje przebywanie Wielki Xiążę Andrzej Boholubski; w bliskości miast Kowrowa i Wiaznikow odbył przegląd batalionów rezerwowych, znajdujących się tam na robocie szosse; w ostatnim mieście raczył mieć obiad. Minawszy Horochowiec o zmroku, Cesarzewicz Następca przybył do granic Gubernii Niżegorodzkiej, nie raniey, jak o godzinie dziesiątej wieczorem, a po przeprawieniu się przez Okę, odbywał bez zatrzymania się dalszą podróż przez miasto Horbatow do Nowogrodu Niższego, dokąd też przybył o godzinie drugiej w nocy.

Дня 12-го, Cesarzewicz Jego Mość, po przyjęciu Urzędników Gubernii, Dworzanstwa, znakomitszego duchowieństwa i kupców, raczył udać się do Sobornej Cerkwi Podwyższenia Krzyża Sw., na miejscu jarmarkowem zbudowanej; niezliczone tłumy ludu, zgromadzonego na jarmark ze wszystkich końców Cesarstwa, spotykały i przeprowadzały Wielkiego Xięcia, napełniając powietrze okrzykami radości; potem Jego Cesarska Wysokość raczył przejeżdżać całą okolicę, zajmowaną dworem gościnnym, kramami składowemi i szopami, raczył oglądać przystanie na Woldze i Ocie, tudzież długi szereg statków, towarami naładowanych, i raczył zachodzić do niektórych magazynów i kram. Po obiedzie, Jego Wysokość raczył zaszczyścić swą obecnością miejsce przechadzki, na ostrowiu rzeki Wólgi urządzonej; tam mieli szczęście przedstawiać się Najjaśniejszemu Gościowi w swoich ubiorach różne narody, w Gubernii Nowogrodzkiej mieszkające. Wieczorem Jego Wysokość raczył odwiedzić zgromadzenie znakomitszego Dworzanstwa płci obojej, w domu Gubernatora Wojennego.

Дня 13-го, Cesarzewicz Następca, po złożeniu modłów w Soborze Przemienienia Pańskiego i oddawszy cześć grobowi Minina, raczył oglądać cytadelę, chodząc po jej wałach, udarował Wysokiem Swém odwiedzeniem Gimnazjum, Batalion Kantonistów wojskowych i Szkołę dzieci Kancellaryynych służących, obejrzał także odbywające się roboty około urządzenia nowej drogi ponad brzegiem Oki. Wieczorem Jego Wysokość raczył odwiedzić dom Dworzańskiego Zebrania, gdzie było zgromadzone Dworzanstwo płci obojej.

Дня 14-го, Cesarzewicz Następca, przy wyjeździe z Nowogrodu Niższego raczył oglądać roboty, odbywające się około urządzenia nowych zjazdów przez wyniosłą spadzistość i parowy, dla łatwiejszego połączenia górnej części miasta z niższą, i niezwłocznie po obejrzeniu puścił się w drogę traktem na Murom; ze szczególnym ukontentowaniem widział na drodze leżące, dobrze budowane i bogate wioski, Bohorodsk i Worsmę, a o godzinie siódmej z południa, przybył do miasta Muroma, i obejrawszy Sobor i monaster, rozłożył się w domu poczetnego hrabdzianina Mezdrikowa, gdzie raczył mieć obiad; poczem jechał dalej do miasta Melenki, w którym miał nocleg.

Дня 15-го, w Niedzielę i w Święto Wniebowzięcia Najświętszey Panny, Jego Wysokość raczył słuchać Mszy Świętej w Sobornej Świątyni miasta Melenki, o godzinie ósmey wyjechał traktem na Riazan; o południu przejechał bogate i malowniczo położone na lewym brzegu miasto Kasimow; około godziny czwartej z południa, Wielki Xiążę Jego Mość raczył mieć obiad w ludney wsi Iżewsku, a zamtąd bez zatrzymania się odbywał dalszą swą podróż do Riazania, dokąd też przybył o godzinie dziesiątej wieczorem.

Дня 16-го, Cesarzewicz Następca, udarowawszy przyjęciem Urzędników Gubernii, Dworzanstwo, znakomitsze Duchowieństwo i kupców, udał się niezwłocznie do Soboru, na stopniach którego był powitany przez Najprzewielebniejszego Arcy-Biskupa Gabryela krótką przemową; Jego Wysokość po zwyczajnych modłach raczył przez czas długi oglądać wspaniałe gmachy Soboru, odwiedził inne cerkwi i oddał cześć relikwiom Sw. Bazylego Rizańskiego; potem, po odbyciu przeglądu batalionu rezerwy, udarował swém odwiedzeniem godną uwagi Wystawę wyrobów, zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzania, zamek Turemny, Koszary batalionu garnizonowego, Domy Pracowitości i Przytułku ubogich, Szkołę dzieci kancellaryynych służących i Gimnazjum Gubernialne ze Szlachetnym Jego Pensyonem. Gimnazjum Rizańskie, umieszczone w domu, ofiarowanym przez Honorowego Jey Kuratora, Pana Riumina, zwróciło na siebie szczególną Cesarzewicza Jego Mości uwagę. Jego Wysokość niejednokrotnie obra-

ние Государя Цесаревича. Его Высочество неоднократно обращался къ Директору Гимназии, Господину Коллежскому Советнику *Семенову*, и въ самыхъ милостивыхъ выраженіяхъ изъяслялъ ему свое удовольствіе за превосходное устройство заведенія и за отличный во всемъ порядокъ. Вечеромъ Его Высочество удостоилъ своимъ присутствіемъ великодушный балъ, данный дворянствомъ въ честь Августѣйшаго Гостя, въ загородномъ домѣ Г-на Рюмина.

17-го числа, Государь Наслѣдникъ, въ семь часовъ утра, выѣхалъ изъ Рязани; въ одиннадцатомъ часу проѣхалъ и осмотрѣлъ примѣчательный древностію городъ Зарайскъ; въ три часа имѣлъ обѣденный столъ въ городѣ Веневѣ, и, въ девять часовъ, прибылъ въ Тулу, гдѣ изволилъ имѣть ночлегъ.

18-го числа, Его Высочество, въ осьмомъ часу утра, оставилъ Тулу; въ четвертомъ часу, останавливался въ городѣ Мценскѣ, гдѣ изволилъ имѣть обѣденный столъ, и, въ восемь часовъ по полудни, благополучно прибылъ въ Орелъ. (С. II.)

— *Минскъ, 11-го Августа.* Сего числа, въ часъ по полудни, Государь Императоръ изволилъ прибыть сюда въ вожделѣнномъ здравіи. Жители всѣхъ состояній, съ нетерпѣніемъ ожидавшие счастья видѣть и поклониться Великому Государю, особенно облагодѣтельствованному сей городъ щедрымъ даромъ въ помощь потерпѣвшимъ отъ пожара 1835 года, цѣлую ночь съ 10-го на 11-е число провели у заставы, чрезъ которую ожидали въѣзда въ городъ Его Величества.

Единодушное и громогласное ура! встрѣтило и сопровождало Августѣйшаго Посѣтителя во время проѣзда Его до соборной церкви и оттуда въ дальнѣйшій путь къ Бобруйской заставѣ.

Государь Императоръ встрѣченъ былъ, на паперти Собора, Архіепископомъ *Никоноромъ* и Гражданскимъ Губернаторомъ.

По выслушаніи краткаго привѣтствія отъ Архіепископа, Его Императорское Величество вступилъ въ соборную церковь. Послѣ обычнаго молебствія, приложась къ мѣстнымъ иконамъ, Его Величество изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь.

Невозможно было видѣть безъ удивленія, съ какимъ благоговѣніемъ, Повелитель 60 милліоновъ преклонилъ колѣна предъ Царемъ Царей, явно ниспосылающимъ благословеніе и помощь великимъ начинаніямъ Внѣшней Россіи.

— *Бобруйскъ, 12-го Августа.* Въ часъ послѣ полуночи, съ 11-го на 12-е число, Государь Императоръ осчастливилъ нашъ городъ Своимъ прибытіемъ. Въ 10 часовъ утра представлялись Его Величеству въ особой аудіенціи Комендантъ крѣпости и Минскій Гражданскій Губернаторъ. Того же дня Государь Императоръ посѣтилъ церковь крѣпости, осмотрѣлъ расположенную въ лагерѣ 5-ю Пѣхотную дивизію и крѣпостныя работы. — 12-го числа, къ обѣденному столу Его Величества были приглашены: Командиръ 2-го Корпуса, Виленскій Военный Губернаторъ, Генералы, Полковныя Командиры и Минскій Гражданскій Губернаторъ.

13-го числа, Его Императорское Величество присутствовалъ на ученіи 2-хъ Саперныхъ баталіоновъ, и въ 11 часовъ послѣ полуночи изволилъ отправиться въ вожделѣнномъ здравіи по тракту къ г. Рогачеву. (Р. II.)

Московскій Вице-Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Советникъ *Демениковъ*, Всемилоостивѣе уволень, по прошенію его, за разстроенымъ здоровьемъ, отъ настоящей должности, съ оставленіемъ на службѣ въ Министерствѣ Финансовъ; Московскимъ Вице-Губернаторомъ повелѣно быть Старшему Советнику Московской Казенной Палаты, Статскому Советнику *Киселеву*.

— Военный Губернаторъ города Тулы и Тульскій Гражданскій Губернаторъ довелъ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 13-го числа минувшаго Іюля, что Тульское мѣщанское общество, въ день радостнаго прибытія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича въ Тулу, предположило простить престарѣлымъ, бѣднымъ и малолѣтнимъ мѣщанамъ общественной недоймки до 20,000 рублей. О таковомъ поступкѣ Тульского мѣщанскаго общества, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ имѣлъ счастье доводить до свѣдѣній Его Императорскаго Величества. Нынѣ Статсъ-Секретарь Танъевъ, отношеніемъ отъ 31-го Іюля, сообщилъ Господину Министру, что Государь Императоръ повелѣтъ соизволилъ объявить Тульскому мѣщанскому обществу Высочайшее Его Императорскаго Величества удовольствіе. (С. II.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 17-го Сентября.

Выѣхалъ отсюда въ Ганноверъ Его Превос. Королевско-Виртембергскій Генераль-Лейтенантъ, Чре-

чалъ до Директора Гимназій, Пана Радѣы Коллежальнаго *Семенова*, и въ напѣтаскавшыхъ выраженіяхъ ошвидчалъ му swe задоволенте, за wyborне urządzenie zakładu i odznaczający się we wszystkichъ porządek. Wieczoremъ Jego Wysokość udarowałъ swą obecnością balъ wspaniaty, дану przezъ dworzanstwo на uczenie NAYJAŚNIEYSZEGO Gościa, w letnimъ domu P. Riumina.

Dnia 17-go, CESARZEWICZ NASTĘPCA o godzinie siódmej zrana, wyjechałъ zъ Riazania; o godzinie jedenastej przyjechałъ i obeyrzałъ godne uwagi dla starożytności miasto Zaraysk; o godzinie trzeciej miałъ obiadъ w mieście Wieniewie, o godzinie dziewiątej przybyłъ do Tuły, gdzie raczyłъ mieć noclegъ.

Dnia 18-go, Jego Wysokość o godzinie ósmey zrana, opuściłъ Tułę; o godzinie czwartey, zatrzymywałъ się w mieście Mcensku, gdzie raczyłъ mieć obiadъ, i o godzinie ósmey wieczoremъ przybyłъ szczęśliwie do Orła.

Мінскъ, 11 Сierpnia. Dnia dzisiejszego o 1 po południu NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Jego Mość przybyłъ tu w pożądanemъ zdrowiu. Mieszkańcy wszystkichъ stanów, zniecierpliwnością oczekujący szczęścia oglądania i powitania NAYJAŚNIEYSZEGO PANA, któremu miasto szczególnie winno wdzięczność, za szczodłą pomoc dla pogo-rzającychъ w 1835 roku, całą noc z 10 na 11 Sierpnia przepędzili u rogatek, przezъ które spodziewany byłъ wjazdъ Jego CESARSKIEY Mości.

Jednomyślnie, głośnie ура! spotkało i towarzyszyło NAYJAŚNIEYSZEMU Gościowi w czasie przejazdu Jego do Cerkwi Soborney, a ztamtądъ w dalszą drogę do Bobruyskichъ rogatek.

Na krążanku Soboru NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Jego Mość spotkany byłъ od Arcy-Biskupa *Nikanora* i Gubernatora Cywilnego.

Po krótkimъ przezъ Arcy-Biskupa przemówieniu, Jego CESARSKA Mość wszedłъ do Soborney cerkwi. Po zwykłychъ modłachъ, ucałowawszy obrazy, NAYJAŚNIEYSZY PAN w dalszą puściłъ się drogę.

Niepodobna było bezъ rozrzewnienia patrzeć, z jaką skruczą, władca 60 milionówъ schylałъ kolano przedъ Królemъ Królów, który takъ jawnie zyskałъ błogosławieństwo i pomoc wielkimъ przedsięwzięciomъ Monarchy Rossyi.

Bobruysk, 12 Sierpnia. O 1 po północy z 11 na 12 b. m. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ uszczęśliwiłъ miasto nasze Swojemъ przybyciemъ. O 10 rano przedstawili się Jego CESARSKIEY Mości na prywatnemъ posłuchaniu Komendantъ twierdzy i Miński Cywilny Gubernatorъ. Te-gożъ dnia NAYJAŚNIEYSZY PAN zwiedziłъ Cerkiew twierdzy, obeyrzałъ obozującą 5 dywizyą pieszą i forteczne roboty. 12-go, do obiadu Jego CESARSKIEY Mości byli zaproszeni Dowódzca 2 korpusu, Wileński Wojenny Gubernatorъ, Jenerałowie, dowódcy półkówъ i Gubernatorъ Cywilny Miński.

13, NAYJAŚNIEYSZY PAN byłъ na mustrze dwóch баталіонówъ saperówъ, a o 11 w nocy wyjechałъ w najlepшемъ zdrowiu do Rohaczewa. (T. P.)

Moskiewski Vice-Gubernatorъ, Rzeczywisty Radzca Stanu *Demenkow*, na własną jego prośbę, zъ przyczyny zruynowanego zdrowia, Naytaskawiey zostałъ uwolniony, od teraźniejszego obowiązku zъ pozostaniemъ w służbie Ministeryumъ Skarbu; Moskiewskimъ Vice-Gubernatoremъ rozkazano bydzъ starszemu Radzcy Moskiewskiej Izby Skarbowey, Radzcy Stanu *Kiselewu*.

— Wojenny Gubernatorъ miasta Tuły i Tulski Cywilny Gubernatorъ doniósłъ P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, pod dnemъ 13 m zeszłego Lipca, iż Tulaska gmina mieska, w dniu radośnego przybycia Jego CESARSKIEY Wysokości NASTĘPCY CESARZEWICZA Jego Mości do Tuły, postanowiła darowaćъ starymъ, ubogimъ i małoletnimъ mieszczanomъ gminney zaległości do 20,000 rubli. O takimъ postępkу Tulskiej Gminy mieskiej, Ministerъ Spraw Wewnętrznych miałъ szczęście doprowadzić to do wiadomości NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA. Terazъ Sekretarzъ Stanu *Taniejew*, pod dnemъ 31-m Lipca, udzieliłъ Panu Ministrowi, iż CESARZ Jego Mość raczyłъ rozkazać: oświadczyć Tulskiej gminie mieskiej NAYJAŚNIEYSZEGO Gościa zadowolenie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, dnia 17 Września.

Królewsko-Wirtembergski Generałъ Leyten. Nadzwyczajny Poselъ i Pełnomocny Ministerъ przy dworze

звычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при здѣшнемъ Дворѣ, Графъ *фонъ Бисмаркъ*, отправился отсюда въ Ганноверъ.

— Съ 15 до 16 ч. с. м. въ Берлинѣ показано заболѣвшихъ холерою 76 чел., умершихъ 39.

— Въ Бреславлѣ на прошедшей недѣлѣ умерло только 72 человека заболѣвшихъ холерою.

18-го Сентября.

Тайный Советникъ Посольства и Повѣренный въ дѣлахъ при Королевско-Виртембергскомъ и Княжескомъ Гогенцоллернскомъ Дворахъ, *фонъ Сальвиати*, выѣхалъ въ Штутгартъ. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 9-го Сентября.

Ихъ Кор. Высоч. Эрцгерцогъ *Францискъ* съ супругою и семействомъ сегодня возвратились изъ Ишля и остались въ лѣтнемъ дворцѣ Шенбруннъ. Ихъ Велич. Императора и Императрицу ожидаютъ завтра.

— Догадываются, что новый заемъ, который вѣрно будетъ сдѣланъ, заключенъ будетъ на 3 процента и эта догадка основана на томъ, что 3-процентныя облигаціи нѣсколько дней необыкновенно скоро повышаются въ курсѣ.

— Изъ Брегенца въ Тироли доносятъ, что 30 Августа въ 4 часу по полудни, тамъ случилась такая сильная буря, что вырвала съ корнями самыя большія деревья, поснимала кровли и во всей окрестности надѣлала много вреда. На рѣкѣ Ахъ сорвала мостъ, унесла съ него цѣлый помостъ по рѣкѣ. Изъ людей никто не погибъ. (G.C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 8-го Сентября.

Морской Министръ *Г. Розамель* на дняхъ отправляется въ Шербургъ, для обозрѣнія тамошняго порта. Въ его присутствіи будетъ спущенъ въ море новый, построенный тамъ фрегатъ.

— Не Контръ-Адмиралъ *Лаланде*, но Контръ-Адмиралъ *Галлоа* находился 28 Августа съ 3 линійными кораблями, съ бригомъ и паровымъ судномъ въ устьѣ канала, соединяющаго Тунисъ съ Средиземнымъ моремъ. Эскадра его должна соединиться съ другою, для каковой цѣли послано изъ Тулона нѣсколько пароходовъ для отысканія Адмирала *Лаланде*. Эскадры Турецкой до того времени не было еще видно предъ Тунисомъ, но въ тамошнемъ портѣ была небольшая Египетская эскадра, для сбора годичной дани въ пользу Вице-Короля Египетскаго, по исполненіи чего она выплыла въ ночь съ 28 на 29 въ море; она состояла изъ одного фрегата, одной корветы и одной гальоты.

— Генеральный Советъ департамента Ло, назначилъ сумму въ 5,000 фр. на сооруженіе памятника Королю *Миру* въ мѣстѣ его рожденія Кагорѣ. Нѣтъ сомнѣнія, что означенная сумма значительно увеличится добровольными пожертвованіями. Графиня *Липано* подарила означенному департаменту картину кисти *Жерарда*, представляющую человека на конѣ съ маршальскою булавою.

— Холера кажется уменьшается въ Марсели; 4 ч. с. м. умерло отъ нее только 32 чел. По газетѣ *Phare de Bayonne*, въ Перпиньянѣ умерли отъ холеры 3 солдата.

9-го Сентября.

Здѣсь полагаютъ, что Королевское постановленіе касательно распущенія Палаты Депутатовъ будетъ объявлено не далѣе, какъ между 15 и 20 ч. с. м., чтобы къ концу Октября могли быть собраны избирательныя коллегіи.

10-го Сентября.

Пароходъ *Крокодилъ*, который посланъ былъ для отысканія эскадры Контръ-Адмирала *Галлоа* возвратился 4-го ч. с. м. въ Тулонъ ничего не найдя, потому, что нигдѣ не могъ ее найти. Можетъ быть другой пароходъ *Фултонъ*, крейсирующий съ тою же цѣлю, будетъ счастливѣе.

— Въ Ліонѣ получено 6-го ч. с. м. по телеграфу повелѣніе, чтобы немедленно оттуда посланы были 6 батарей артиллеріи въ Тулонъ, откуда они отправлены будутъ въ Бону.

— Сентября 6-го умерло еще въ Марсели 24 чел. холерою.

— Изъ Байонны 9-го ч. въ 9 часовъ утра послана къ Правительству слѣдующая депеша: Въ Пампелонѣ все кончено: всѣ войска признали Генерала *Кабреру* *) Вице-Королемъ, а Полковника *Пена* Гу-

*) Кабрера есть Карлистскій полководецъ, о которомъ недавно было донесено, что онъ по приказанію Донъ-Карлоса разстрѣлянъ. Здѣсь очевидно должна быть ошибка телеграфа въ названіи, потому что вѣрно хотѣли донести о Генералѣ Каронделѣ; ибо сей послѣдній дѣйствительно недавно назначенъ Вице-Королемъ Наварры.

tuteyszym, Hrabia *Bismarck*, wyjechał ztąd do Hanoweru.

— Od d. 15 do 16 b. m. obwieszczono w Berlinie, że zachorowało na cholерę 76 osób, umarło zaś 39 osób.

— We Wrocławiu w przeciągu przeszłego tygodnia tylko 72 osób umarło z cholery.

Dnia 18.

Tajny Radzca Poselstwa i sprawujący obowiązki przy Królewsko Wirtemberskim dworze i Xiążęcym Hohenzollern, von *Salviati*, wyjechał do Stuttgartu.

(A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 9 Września.

II. KK. WW. Arcy-Xiąże Franciszek z małżonką i rodziną, wrócili dziś z Iszl i wysiedli w zamku letnim Schönbrunn. Cesarz i Cesarzowa spodziewani dnia jutrzejszego.

— Domyślają się, że nowa, właśnie zamierzona pożyczka, będzie zawarta na 3 procenta, a domysł ten zasadza się na tém, że znajdujące się w obiegu 3-procentowe obligacye, mają od dni kilku niezwykły popęd do podwyższonego kursu.

— Donoszą z Bregenz w Tyrolu, że dnia 30 Sierpnia o godzinie 4 z południa, powstała tam tak gwałtowna burza, iż wyrwała z korzenia największe drzewa, zdierała dachy i w całej okolicy wielkie zrzuciła szkody. Na rzece Ach, zerwała most unosząc z niego cały pomost, poręcze i t. p. Z ludzi nikt nie zginął. (G.C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 8 Września.

Minister Marynarki Pan *Rosamel*, uda się w tych dniach do Cherbourg, dla obejrzenia portu tamtejszego. W jego obecności będzie spuszczone na morze, nowa, tamże zbudowana fregata.

— Nie Kontr-Admirał *Lalande*, ale Kontr-Admirał *Gallois*, znajdował się d. 28 Sierpnia z 3 liniowymi okrętami, z brygiem i statkiem parowym na wstępie do kanału, łączącego Tunis z morzem Śródziemnym. Eskadra tamtego, ma się z tym drugim połączyć, w którym to celu wysłano z Tulonu kilka okrętów parowych, na wyzukanie Admirała *Lalande*. Eskadry tureckiej nie było jeszcze widać podówczas pod Tunetem, ale była w samym porcie tamtejszym mała eskadra Egipska, po odebraniu rocznego haracz, dla Wice-Króla Egiptu, co dopełniwszy wypłynęła, w nocy z 28 na 29 na morze; składała się z jednej fregaty, jednej korwety i jednej galioty.

— Rada jeneralna departamentu Lot, wyznaczyła sumę 5,000 fr., na wystawienie pomnika b. Królowi Muratowi w jego rodzinnem mieście Cahors. Nie wątpią, że ta summa przez dobrowolne składki znacznie powiększona zostanie. Hrabina *Lipano*, podarowała dla rzeczzonego departamentu, obraz pędla *Gérarda*, wyobrażający jej męża na koniu z buławą marszałkowską.

— Cholera zdaje się zmniejszać w Marsylii; dnia 4 b. m. umarło na nią już tylko 32 osób. Według dziennika *Phare de Bayonne*, miało umrzeć w Perpignan 5 żołnierzy na cholерę.

Dnia 9.

Sądzą tu, że postanowienie Królewskie, tyczące się rozwiązania Izby Deputowanych, będzie ogłoszone najdalej między 15 a 20 b. m., ażeby Kollegia wybiercze w końcu Października zwołane być mogły.

Dnia 10.

Statek parowy *Krokodil*, który wysłano na poszukiwanie eskadry Kontr-Admirała *Gallois*, wrócił d. 4 b. m. do Tulonu nie nie sprawiwszy, ponieważ nigdzie wynaleźć jej nie mógł. Bydź może, że drugi okręt parowy, *Fulton*, w tymże celu krążący, będzie szczęśliwszym.

— W Lyonie otrzymano d. 6 b. m. rozkaz telegraficzny, ażeby bezzwłocznie postano ztamtąd do Tulonu 6 baterii artylleryi, zktąd do Bona postane będą.

— Dnia 6-go Września umarło jeszcze w Marsylii 24 osób na cholерę.

— Z Bajonny, pod datą 9, o godzinie 9 rano, nadesłano rządowi depeszę następującą: „W Pampelonie wszystko załatwione: zobopolne woyska uznały Jenerała *Cabrera* *) Wice-Królem, a Półkownika *Pena* Gu-

*) Cabrera jest dowódcą Karolistów, o którym doniesiono niedawno, że z rozkazu Don Karlosa rozstrzelany został. Oczewista więc zdaje się tu być omyłka telegrafu w zamianie nazwiska, bo zapewne chciano donieść o Jenerale Carondelet: ten też ostatni był właśnie mianowany niedawno Wice-Królem Nawarry.

бернаторомъ. Главнымъ смотръ хотѣли сдѣлать 7-10 ч. старый гарнизонъ долженъ былъ возвратиться въ городъ; другому объявлено совершенное прощенье. — *Эспартеро* и *Ораа* 4-го ч. находились въ Позогенденъ, преслѣдуя *Донъ Карлоса*, который былъ въ Оригуэль; еще днемъ ранѣе настигли его аррьергардъ.

— *Мониторъ* исправляя послѣднее извѣстие изъ Португаліи, съ этою цѣлію сообщаетъ новую телеграфическую депешу отъ 9 Сентября, словами: Газеты Мадридскія отъ 4-го ч. с. м. отказываются отъ извѣстій сообщенныхъ ими 2 и 3 ч. о вступленіи приверженцевъ уложенія *Донъ-Педро* въ Лиссабонъ. Христианосы стоящіе на линіи подъ Гернани завладѣли Урпетою и Андоиною.

— Генераль *Мендес-Вигер* объявилъ въ осадномъ положеніи провинціи: Сорію, Авилу, Вургосъ, Вальадолидъ, Паленцію и Сеговію.

11-го Сентября.

Король выѣзжаетъ завтра или послѣ завтра въ лагерь при Компьенѣ.

— Сюда пришло телеграфическое извѣстие изъ Тулона, что Герцогъ *Немурскій* сѣлъ ужъ на корабль и въ тоже время прошелъ слухъ, что Генераль *Дамрмонъ* началъ мирные переговоры съ *Ахмедъ-Беемъ*.

— По извѣстію *Journal du Commerce*, пароходъ *Фултонъ* нашелъ эскадру Адмирала *Лаланде* на Тагъ подъ Лиссабонъ, гдѣ доставилъ Адмиралу приказъ немедленно отплыть къ Тунису.

— Генераль *Рини* опять поступилъ въ действительную службу, ему поручена команда въ Энскомъ (*d'Ainc*) департаментѣ.

— Здѣшняя медицинская газета опровергаетъ извѣстие о появленіи холеры въ столицѣ.

— Сегодня не объявлено никакой телеграфической депеши изъ Байонны, впрочемъ утверждаютъ, что Министерство по полудни получило извѣстие, которое тогда же сообщено Испанскому Посланнику; это должно быть извѣстие о вторичномъ пораженіи Христианосовъ Карлистами. (*G. C.*)

— Третьяго дня Генераль Графъ *Себастьяни*, имѣлъ въ Нѣльи аудіенцію у Короля. Его Величество завтра, или послѣ завтра отправится въ Компьенъ и тамъ пробудетъ три дня.

— Ожидають сюда скорѣе прибытія Герцога *Деказа*, который будто Королемъ призванъ въ Парижъ.

— Король занимался вчера въ Ст. Клу съ Министрами, Военнымъ и Внутреннихъ Дѣлъ. (*A.P.S.Z.*)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ. 9-го Сентября.

Князь *Лихтенштейнъ* исполнивъ посольство отъ своего Государя, съ поздравленіемъ о вступленіи на престолъ Королевы *Викторіи*, выѣхалъ въ Парижъ съ подобнымъ поздравленіемъ касательно бракосочетанія Герцога *Орлеанскаго*.

— Покойный Король имѣлъ 34 Адъютанта; всѣхъ ихъ Королева наименовала своими Адъютантами.

— Вода въ Тунелѣ не надѣлала никакого вреда, а задѣланіе отверстія признано достаточнымъ до того, что пускаютъ публику для осмотра Тунеля, дальнѣйшія же работы скоро будутъ предприняты. (*G. C.*)

— Въ среду въ Виндсорѣ, предъ Королемъ Бельгійскимъ, въ присутствіи двора, происходилъ смотръ Леѣбъ-гвардіи и второму баталіону гвардейскихъ grenадеровъ.

— Лордъ *Мельбурнъ* вчера прибылъ изъ Виндсорскаго замка въ городъ на короткое время, но сегодня опять туда отозванъ.

— Съ Королевы *Викторіи* теперь пишутъ двѣ картины; одна изъ нихъ представляетъ ее, какъ она по своему вступленіи на престолъ явилась въ тайномъ засѣданіи Совѣта, вторая же какъ она, въ великолѣпномъ нарядѣ была при закрытіи перваго Парламента.

— По извѣстіямъ изъ Ямайки, будто получены тамъ извѣстія, о самомъ невыгодномъ положеніи дѣлъ на островѣ Сень-Доминго, которому даже угрожалъ голодъ.

12-го Сентября.

Вчера за обѣденнымъ столомъ у Королевы находились Король и Королева Бельгійскіе, Герцогъ *Кембриджскій*, Герцогиня *Кентская*, многіе придворные чиновники и придворныя дамы. Послѣ обѣда обѣ Королевы въ открытой коляскѣ прогуливались въ паркѣ; Король же *Леопольдъ* и Герцогиня *Кентская*, сопровождали ихъ верхомъ. Первый сегодня отправился въ Кларемонтъ на охоту.

— Герцогъ *Кембриджскій* нанялъ для себя и для своей фамиліи жилище въ Дуврѣ на осенніе мѣсяцы.

— Вчера происходила обыкновеннымъ порядкомъ дальнѣйшая отсрочка Парламента до 2 Октября.

— *Durham Chronicle* совершенно опровергаетъ слухъ о нездоровьи Графа *Дургема*. (*A.P.S.Z.*)

bernatorem. Ogołny przegląd miał nastąpić dnia 7; dawniejsza zaś załoga wrócić do miasta; drugiej udzielono zupełną amnestyę *Espartero* i *Oraa* znajdowali się d. 4 w Pozohenden, zajęci ściganiem *Don Karlosa*, który był w Orihuela; dzień już pierwszy, dosięgli jego straży tylną.

— *Monitor*, przostując ostatnią wiadomość z Portugalii, udziela w tym celu nową depeszę telegraficzną, z dnia 9 Września w słowach: „Gazety Madryckie z d. 4 b. m. odwołują ogłoszone w nich pod dnia 2 i 3 doniesienie o wkroczeniu stronników ustawy *D. Pedra* do Lishony. — Krystyniści, stojący na linii pod Her-nani, opanowali Urnieta i Andoain.”

— Jenerał *Mendez Vigo*, ogłosił za będące w stanie oblężenia, prowincye Sorią, Avilę, Burgos, Valladolid, Palencyę i Segovią.

Dnia 11.

Król wyjeżdża jutro lub pojutrze, do obozu pod Compiègne.

— Dostał tu telegraficzna wiadomość z Tulonu, że Xiążę *Némours* wszedł już na okręt, a tymczasem obiega pogłoska, że Jenerał *Damrémont*, rozpoczął nowe układy pokoju z *Ahmed Bejem*.

— Podług *Journal du Commerce*, statek parowy *Fulton*, znalazł eskadrę Admirala *Lalande* na Tagu pod Lisboną, gdzie doręczył Admiratowi rozkaz bezzwłoczne-go udania się do Tunetu.

— Jenerał *Rigny* został przywrócony do służby czynnej; oddano mu dowództwo w departamencie d'Aine.

— Tutejsza gazeta lekarska zaprzecza pogłoskę o pojawieniu się cholery w stolicy.

— Dziś nie ogłoszono żadnej depeszy telegraficznej z Bajonny, zapewnia wszakże, że po południu otrzymało ministerium doniesienie, które natychmiast Posłowi Hiszpańskiemu udzielono; ma to być wiadomość o powtórnej klęsce, zadanej Krystynistom przez Karlistów. (*G. C.*)

— Jenerał Hr. *Sebastiani* wczora miał w Neuilly audyencyą u Króla. Jego Kr. Mość jutro albo pojutrze uda się do Compiègne i tam trzy dni zabawi.

— Oczekują tu wkrótce przybycia Xięcia *Decazes*, który jakoby przez Króla został wezwany do Paryża.

— Król pracował wczora w St. Cloud z Ministrami wojny i Spraw Wewnętrznych. (*A.P.S.Z.*)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 9-go Września.

Xiążę *Lichtenstein*, dopełniwszy posłannictwa Monarchy swego, z powinszowaniem wstąpienia na tron Królowej *Wiktoryi*, wyjechał do Paryża, z podobnymże zleceniem, co do małżeństwa Xięcia *Orleans*.

— Król nieboszczyk miał 34 adjutantów; tych wszystkich, mianowała Królowa Adjutantami swemi.

— Woda w Tunelu nie zrzuciła żadnej szkody, a zatkanie otworu uznano za dostateczne tak dalece, że już puszczają publiczność dla zwiedzenia Tunelu; dalsze zaś roboty wkrótce będą przedsięwzięte.

— We środę w Windsor, przed Królem Belgickim, w przytomności dworu, odbywał się przegląd gwardyi i drugiego batalionu grenadyerów gwardyi.

— Lord *Melbourne*, wczora przybył na czas krótki z zamku Windsor do miasta, lecz dzisiaj znowu tam wezwany został.

— Z Królowej *Wiktoryi* dopiero zdejmują portret do dwóch obrazów; jeden przedstawia ją tak, jak się ukazała na tajnym posiedzeniu Rady, wraz po swém na tron wstąpieniu, drugi zaś, gdy w okazałym ubiorze była na zamknięciu posiedzeń pierwszego parlamentu.

— Podług doniesień z Jamaiki, miano tam otrzymać wiadomość o bardzo przykrém położeniu rzeczy na wyspie San-Domingo, która głodem nawet była zagrożona.

Dnia 12.

Na wczorajszej uczcie o południu, u Królowej znajdowali się Król i Królowa Belgiccy, Xiążę *Cambridge*, Xiężna *Kent*, urzędnicy dworu i Damy dworu. Po obiedzie obie Królowe przejeżdżały się w odkrytym pojeździe w parku, a Król *Leopold* i Xiężna *Kent*, towarzyszyli im konno. Pierwszy dzisiaj wyjechał do Claremont na polowanie.

— Xiążę *Cambridge* dla siebie i swej fамиліi najął pomieszkanie w Dover na miesiące jesienne.

— Wczora odbyła się formalność dalszego odroczenia Parlamentu aż do 2 Października.

— *Durham Chronicle* zbija pogłoskę o chorobie Hrabiego *Durham*. (*A.P.S.Z.*)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 12-го Сентября.

Принцъ Оранскій съ своимъ сыномъ Принцомъ Александромъ, прибылъ въ Гагу, чтобы отправиться въ дальнѣйшій путь въ Зеландію. Наслѣдный Принцъ Вильгельмъ, недавно подъ названіемъ Графа фонъ Бопенъ, отправился въ Швейцарію. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Ганноверъ, 14-го Сентября.

Вчера Его Кор. Велич. Король, отъ чрезвычайнаго Посланника и Уполномоченнаго Министра Его Кор. Вел. Короля Французовъ, при здѣшнемъ Дворѣ, Г. Мартенъ, принималъ его новыя вѣрющія грамоты и давалъ аудіенцію Герцогу Арембергу.

Констанція, 6-го Сентября.

Е. К. Выс. Княгиня Лейхтенбергская прибыла въ Арененбергъ для посѣщенія умирающей сестры покойнаго мужа своего, Княгини Сенъе.

Дрезденъ, 12-го Сентября.

Его Кор. Вел. Король изволилъ своего Посланника при Королевско-Прусскомъ Дворѣ, Статсъ-Министра, Генераль-Маіора фонъ Минквицъ, наименовать Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Е. Кор. Вел. Короля Ганноверскаго.

— Его Кор. Велич. изволилъ пожаловать крестъ кавалерскаго ордена за гражданскія заслуги, извѣстному ученому Библиотечарю въ Римѣ Ангело Маю.

Бамбергъ, 12-го Сентября.

На пути изъ Кобурга сегодня чрезъ нашъ городъ проѣзжали Герцоги Виртембергскіе Александръ и Эрнестъ, отправляясь въ Парижъ, на свадьбу перваго изъ нихъ съ Принцессою Орлеанскою Марією. Потомъ Высочая чета поздно осенью прибѣдетъ въ Фрутазію при Байрейтѣ и тамъ проживетъ долгое время.

Дессау, 14-го Сентября.

Въ прошедшую ночь около втораго часа, Его Кор. Высоч. Правительствующая Герцогиня, къ радости Герцогскаго Дома и всѣхъ вѣрно-подданныхъ Государства, разрѣшилась счастливо отъ бремени Принцессою. Знаменитая Родильница, равно и новорожденная Принцесса пользуются самымъ лучшимъ здоровьемъ. (A.P.S.Z.)

ИТАЛІЯ.

Неаполь, 29-го Августа.

Третьяго дня ночью Министръ Полиціи Генераль дель Каретто, изъ Королевскомъ пароходѣ прибылъ сюда изъ Катаніи и пробывъ только 20 часовъ, такимъ же образомъ обратно отправился туда. Онъ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Его Кор. Велич., но на счетъ чего, не извѣстно; полагаютъ, что онъ въ Сициліи намѣренъ принять мѣры, на которыя, не смотря на то, что имѣетъ данное полномочіе и обширную власть (carta bianca), безъ особеннаго соизволенія Короля не можетъ рѣшиться, а потому послѣдствій ожидаютъ съ живѣйшимъ нетерпѣніемъ и многіе все еще думаютъ, что Принцъ Карлъ не совсемъ чуждъ происшествій въ Сициліи. (A.P.S.Z.)

31-го Августа.

Правительство наше кажется имѣть желаніе дѣлать затрудненія Французскому Правительству потому, что 25-го ч. пр. м. не хотѣли принять депешей посланныхъ изъ Марселя на военномъ пароходѣ и назначенныхъ къ Англійскому посольству. Это было поводомъ къ тому, что означенный пароходъ взялъ ихъ обратно съ собою. Корабли нашего Правительства не плаваютъ также далѣе, какъ только до Генуи. Последний пароходъ Французскій прибылъ сюда изъ Стамбула въ одиннадцать дней.

— Спусти нѣсколько дней, въ которые не случилось ни одного холернаго припадка, третьяго дня и вчера опять нѣсколько человекъ заболѣли оною. Изъ этого видно, что учрежденіе карантинна при этомъ нимало не помогаетъ; слышно, что Король желаетъ съ сихъ поръ уничтожить эти излишнія и обременительныя средства предосторожности.

Мессина, 14-го Августа.

Поступки Генерала дель Каретто, для всѣхъ здѣсь тайною. Онъ находится еще со своимъ войскомъ въ Катаніи, гдѣ возстановленъ уже порядокъ и все повинуетъ его повелѣніямъ. Слышно что нѣсколько Офицеровъ штаба призваны предъ военный судъ, и что они должны быть разстрѣляны. Въ Сиракузѣ доселѣ еще свирѣпствуетъ холера, потому кажется, что дель Каретто ожидаетъ ея прекращенія, чтобы туда отправиться съ войскомъ. Коммиссія здоровья въ Катаней имѣла намѣреніе уничтожить предохранительный кордонъ со стороны Калабріи, что вѣроятно уже последовало. У насъ все становится хуже; Правительство слѣдуя примѣру города Палермо, ограничило доступъ въ здѣшнюю и

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 12-го Сентября.

Хиже Ораніи съ своимъ сыномъ Александромъ, прибылъ до Гаги, абы сія зтамтад удадъ до Зеландіи. Хиже же дзедичны Wilhelm niedawno pod nazwiskiem Hrabiego v. Boren, wyjechał do Szwajcaryi. (A.P.S.Z.)

НИЕМЦЫ.

Hannover, 14-го Сентября.

J. Król. Mość Król wczora od nadzwyczajnego Posła i Pełnomocnego Ministra J. Kr. Mości Króla Francuzów przy tuteyszym dworze, P. Martin, przyjął nowe jego listy wierzytelne, także dawał posłuchanie Xięciu Aremberg.

Konstancya, 6-го Сентября.

J. K. W. Xiężna Leuchtenberg, przybyła do Arenberga, dla odwiedzenia umierającej siostry nieboszczyka męża swego, Xiężny St. Leu.

Drezno, 12-го Сентября.

J. Kr. Mość Król najtąskawiej raczył Posła naszego przy dworze Królewsko-Pruskim, Ministra Stanu Jenerał-Majora von Minckwitz, mianować Nadzwyczajnym Posłem i Ministrem Pełnomocnym przy dworze J. Kr. Mości Króla Hannowerskiego.

— J. Kr. Mość znanego uczonego Bibliotekarza w Rzymie Angelo Mai, raczył udarować krzyżem orderu za cywilne zasługi.

Bamberg, 12-го Сентября.

Drogą z Kobergu dzisiaj przez miasto nasze przejeżdżali Xiężta Wirtemberscy Alexander i Ernest udając się do Paryża, na zaślubiny, pierwszego z nich z Maryą Xiężniczką Orleańską. Nowożeńcy pozną porą roku przybędą do Frutazyi pod Baireuth i tam przez czas długi zabawią.

Dessaу, 14-го Сентября.

Przeszłej nocy około godziny drugiej, Jej Kr. Wysokość Panująca Xiężna z uradowaniem domu Xiążęcego i wszystkich wiernych kraju poddanych, szczerliwie powita Xiężniczkę. Równie położnica, jak nowo-narodzona Xiężniczka, zostaje w najpomysłniejszym stanie zdrowia.

ВЛОСНУ.

Neapol, 29-го Сierpnia.

Pozawczorayszej nocy przybył tu Minister Policyi Jenerał del Caretto na Królewskim statku parowym z Katany i zabawiwszy nie więcej, jak 20 godzin tymże sposobem, tam wrócił. Miał on długą naradę z Jego Kr. Mością, lecz o czem, niewiadomo; domyślają się, iż on w Sycylii zamierza przedsięwziąć środki, których atoli, ze względu na to, iż ma sobie daną nayrozleglejszą władzę i zupełne pełnomocnictwo (carta bianca), bez wyraźnego zezwolenia Króla, jąc się nie ośmiela, z kąd skutków tego oczekują z największą niecierpliwością i wielu jest ciągle tego mniemania, że Xięża Karol musi należeć do wypadków zaszytych w Sycylii. (A.P.S.Z.)

Dnia 31.

Rząd nasz zdaje się mieć chęć stawiać trudności Rządowi Francuzkiemu: dnia 25 z. m. nie chciano przyjąć depeszy nadesłanych z Marsylii na parowym statku wojennym, a przeznaczonych dla angielskiego poselstwa, zabrał je z sobą napowrót. Okręty naszego Rządu, nie płyną także daley, jak do Genui. — Ostatni statek parowy francuzki, przybył tu ze Stambułu w dniach jedenastu.

— Po kilku dniach, upłynionych bez żadnego przy-padku choroby cholerycznej, liczone znowu wczoraj i wczora, kilka osób, które nią dotknięte zostały. Gdy pokazało się, że zaprowadzenie kwarantanny nie jest w tém bynajmniej pomocne, słychać, iż woła Króla jest, aby odtąd te zbyteczne, a nader uciążliwe środki o-строжности, cofnięte zostały.

Messyna, 14-го Сierpnia.

Postępowanie Jenerała del Caretto, jest tu dla wszystkich tajemnicą. Bawi on jeszcze z wojskiem swoim w Catanei, gdzie przywrócono już porządek i wszystko jest posłuszne jego rozkazom. Słychać, że kilku oficerów sztabowych stawiono przed sąd wojskowy i mają być rozstrzelani. W Syrakuzie jest dotąd jeszcze dosyć mocna cholera, zdaje się więc, że del Caretto oczekuje na jej ustanie, aby tam z wojskiem się udać. Władza zdrowia w Katanei miała zamiar znieść zaprowadzony kordon bezpieczeństwa przeciwko Kалабріи, co zapewne już do tego czasu nastąpiło. U nas coraz gorzej się dzieje; władza, idąc za przykładem miasta Palermy, ścięła przystęp do tuteyszego już i tak opróżnionego portu, nie pozwalając zawijać okrę-

такъ уже опорожненную гавань, не дозволяя прибывать кораблямъ изъ Генуи и Марселя, что увеличиваетъ наше невыгодное положеніе и общую нищету. (G. C.)

П О Р Т У Г А Л И Я.

Лиссабонъ, 28-го Августа.

Кортесы выдали прокламацію къ націи Португальской съ объясненіемъ причинъ, побудившихъ ихъ къ охраненію конституціи, въ противность устава *Донъ-Педре*. Это есть обширный, наполненный пустыми выраженіями документъ.

— Генералъ *Баконъ* арестованъ, потому что его подозрѣвали въ намѣреніи перейти въ войско Князя *Терцейра*.

— Слышно, что въ войскѣ, съ которымъ Маршалъ *Сальданга* подступилъ къ столицѣ, считается 15,000; но онъ не смѣлъ съ нимъ атаковать окопы защищенныхъ 17,000 чел. и отступилъ къ Виллѣ-Франкъ, гдѣ такимъ образомъ находился между двумя дивизіями, изъ коихъ одною предводительствуетъ Генералъ *Бомфинъ*, а другая подвигается отъ Алентея. Если послѣднее останется вѣрною, *Сальданга* долженъ будетъ уступить.

— Такъ какъ нельзя было привести въ исполненіе новой администраціи, то прежніе Министры обязались исполнять свои обязанности, пока не сдѣлается перевѣсъ.

— Национальная гвардія соскучилась ужъ защищать окопы столицы такъ, что едва половина ея исполняла службу, что подало поводъ Правительству объявить штрафъ отъ 30,000 до 300,000 реисовъ (300 до 3,000 зл. поль.) за неявку въ шининги; но и то не много помогло, ибо тѣ, которые не хотѣли быть въ рядахъ, ни платить, тщательно скрываются. Въ замѣну ихъ взяты солдаты морскіе и матросы, которые проходя чрезъ городъ на окопы, такъ напугали, что заперли погреба на улицахъ, чрезъ которые они проходили.

— Здѣсь слышно, что Маршалъ *Сальданга* перенялъ письмо Барона *Бомфинга*, писанное къ Военному Министру, въ которомъ онъ совѣтуетъ избѣгать сраженій съ непріятелями, чтобы все войско не перешло на ихъ сторону. Онъ самъ, какъ пишетъ, единственно для того всегда находился въ удаленіи отъ непріятеля, чтобы не испытать подобнаго жребія.

— Англійскій Посолъ жаловался Правительству, на самопроизвольный арестъ Генерала *Бакона*; ему отвѣчали, что Генералъ будетъ выпущенъ, если дастъ обещаніе немедленно выѣхать отсюда.

— Ни Королева, ни Князь ея супругъ, нѣсколько уже дней не провѣщаютъ по городу, что прежде они имѣли обыкновеніе всякой день дѣлать. Кажется, что оному препятствуетъ ожидаемое разрѣшеніе отъ бремени.

29-го Августа.

Виконтъ *Са да Бандейра* не имѣя при себѣ болѣе 25 улановъ, прошелъ слишкомъ далеко на рекогносцировку подъ Кастангейру, гдѣ окруженъ передовою стражею Маршала *Сальданга*, и попался въ плѣнъ. Говорили также, что Баронъ *де Лейриа* сдѣлалъ вылазку изъ Валенсы и отогналъ осаждающихъ. 18-й пѣхотный полкъ при этомъ случаѣ, говорятъ, перешелъ на его сторону, что дало Барону возможность, выступить въ походъ, для соединенія своихъ силъ съ Маршаломъ *Сальдангомъ*.

— Спокойствіе столицы совершенно не было нарушено, исключая дѣянаго нерасположенія къ нѣкоторымъ иностранцамъ. Нѣсколько Англичанъ было арестовано, но они освобождены по представленію Англійскаго Посла Лорда *Говарда*.

— Въ здѣшнюю пристань прибыли еще 4 военныхъ Англійскихъ корабля, назначенныхъ единственно для охраненія живущихъ здѣсь Англичанъ и ихъ собственности. (G. C.)

Т у р ц и я.

Константинополь, 25-го Августа.

Королевско-Французскій Посланникъ Адмиралъ *Руссенъ* 20 ч. имѣлъ аудіенцію у Султана, въ которой доставилъ ему грамоту съ извѣстіемъ о бракосочетаніи Герцога *Орлеанскаго*. При этомъ случаѣ онъ имѣлъ честь донести, что онъ доставляетъ Его Высочеству фарфоровую вазу, которую Его Величество Король посылаетъ за подаренную ему Султаномъ знаменитую Пергамскую вазу, и что ему сверхъ того поручено доставить значительное количество географическихъ картъ для употребленія въ Османскомъ флотѣ; это новое доказательство дружбы Французскаго двора къ Портѣ, принято съ чрезвычайною признательностію.

— Прибывшій сюда въ первыхъ числахъ сего мѣсяца изъ Корфу Графъ *Каподистри*, уже 8 дней какъ отправился въ Одессу, чтобы оттуда поѣхать въ лагерь при Вознесенскѣ, гдѣ онъ намѣренъ испросить у Его Величества Императора аудіенцію.

tom z Genui i z Marsylii, co powiększa nasze przykre położenie i niedostatek powszechny. (G. C.)

P O R T U G A L I A.

Lisbona, d. 28 Sierpnia.

Kortezy wydały odezwę do narodu portugalskiego, z wyłączeniem powodów, które skłoniły ich do bronięcia konstytucyi przeciwko ustawie *Don Pedra*. Jest to obszerny, czczemi wyrażeniami napętniony dokument.

— Jenerał *Bacon* został aresztowany, miano go bowiem w podejrzeniu, że się chce udać do wojska Xięcia *Terceiry*.

— Słychać, że wojsko, z którym Marszałek *Saldanha* podstąpił pod stolicę, liczy 15,000 ludzi; nie śmiał atakować niemi okopów, bronionych przez 17,000 ludzi i cofnął się do Villa Franca, gdzie znajdował się tym sposobem między dwiema dywizjami, z których jedną dowodzi Jenerał *Bomfin*, a druga posuwa się z Alentejo. Jeżeli ta ostatnia pozostanie wierną, *Saldanha* uleść musi.

— Ponieważ nie można było przywieść do skutku nowej administracyi, obowiązali się więc dotychczasowi Ministrowie pełnić swe obowiązki, aż dopóki nie ukończy się przesilenie.

— Gwardya narodowa sprzykrzyła już sobie obronę okopów stolicy, tak dalece, że ledwie połowa teyże stawiała się na służbę, co spowodowało Rząd ogłosić postanowienie kary od 30,000 do 300,000 reis (300 do 3000 złp.) za niestawienie się w szeregi; ale i to niewiele pomogło, bo ci co nie chcą stanąć, ani płacić, ukrywają się starannie. Na zastąpienie tychże, użyto majątków i żołnierzy morskich, którzy idąc przez miasto na okopy, tak dalece odgrążali się, iż zamykano sklepy przy ulicach, którędy przechodzili.

— Słychać tu, że Marszałek *Saldanha* przejął list Barona *Bomfin*, pisany do Ministra wojny, w którym radzi unikać bitwy z powstańcami, ażeby całe wojsko na ich stronę nie przeszło. Sam on, jak powiada, jedynie dla tego trzymał się zawsze w odległości od nieprzyjaciela, ażeby podobnego nie doznać losu.

— Poseł Angielski użalał się u Rządu, względem dowolnego aresztowania Jenerała *Bacon*; odpowiedziano mu, że Jenerał będzie natychmiast uwolniony, jeżeli obowiąże się bezzwłocznie kraj opuścić.

— Ani Królowa, ani Xiężę jej małżonek, nie odbywają przejażdżki po mieście już od dni kilku, co przecież dawniej co dzień mieli zwyczaj czynić. Zdaje się, iż spodziewane co chwila rozwiązanie ciąży, jest temu na przeszkodzie.

Dnia 29.

Vice-Hrabia *Sa da Bandeira*, nie mając więcej, jak 25 ułanów przy sobie, posunął się za daleko na rozpoznanie pod *Castanheira*, gdzie obkoczony przez straż przodową Marszałka *Saldanha*, dostał się w niewolę. — Mówiono tu także, że Baron *de Leiria* zrobił wybieżkę z Valença i odparł oblegających. Półk 18 piechoty miał przy tej okazji przejsć na jego stronę, co postawiło w możności Barona udać się w pochód dla połączenia sił swoich z wojskiem Marszałka *Saldanha*.

— Spokoynosc stolicy nie była wcale naruszona, z wyjątkiem jawnie okazywanej niechęci przeciwko niektórym cudzoziemcom. Kilku Anglików uwięziono, ale uwolniono zaraz na wstawienie się Posła Angielskiego, Lorda *Howarda*.

— Do przystani tutejszey zawinęły jeszcze 4 wojenne okręty angielskie, przeznaczone jedynie na obronę zamieszkałych tu Anglików i ich własności. (G. C.)

T u r c y a.

Konstantynopol, d. 25 Września.

Poseł francuzki, Admirał *Roussin*, miał zawczora posłuchanie u Sułtana, któremu złożył list notyfikacyjny swego Monarchy, o małżeństwie Xięcia *Orleans*. Przy tej okoliczności miał honor złożyć Sułtanowi wazę porcelanową, jako dar za wazę z Pergamu, nadesłaną Królowi przez Sułtana, jako też karty geograficzne do użytku marynarki tureckiej, co Sułtan przyjął z wdzięcznością, jako nowy dowód przyjaźni Króla Francuzów.

— Przybyły tu w pierwszych dniach ter. m. z Korfu Hrabia *Capodistria*, już od 8 dni wyjechał do Odessy, w celu udania się ztamtąd do obozu pod Woznesieńskiem, gdzie ma zamiar prosić u Najjaśniejszego Cesarza Rosyjskiego posłuchania.

— Правильное укомплектование армии и флота наборомъ изъ Грековъ и Армянъ, кажется со стороны Порты строгимъ закономъ. Диванъ съ своей стороны основывается на томъ, что Россія въ своихъ владѣнїяхъ также дѣлаетъ наборъ въ военную службу съ Турецкаго народонаселенія, нисколько не опасаясь эпидемїи. (A.P.S.Z.)

— Въ ночи на 28-е число прошедшаго мѣсяца была ужасная буря, съ молніею, громомъ дождемъ. Кроме многихъ неизвѣстныхъ кораблей и большого числа малыхъ судовъ, Русскій корабль, шедшій изъ Одессы въ Алжиръ, погибъ у Ипсары. Французскій пароходъ *Sesostriis*, уже девять дней тому долженъ былъ сюда придти, и потому за него весьма опасаются. (K.G.)

Бѣлградъ, 27-го Августа.

Правительствующій Князь предпринялъ намѣреніе выстроить здѣсь большую гостиницу и желательно, чтобы это было исполнено, потому что прибывающіе иностранцы, какъ то: Англичане, Французы и Нѣмцы, имѣютъ большое неудобство въ помѣщенїи, ибо кто не имѣетъ ближайшихъ связей со здѣшними купцами или жителями, тому негдѣ прїютиться, да и признакомство не найдетъ большихъ выгодъ. Касательно обезпеченія проезжающихъ по Сербїи, съ этой стороны ничего неостается желать; можно спокойно оставаться на обширномъ полѣ и въ большомъ лѣсу, въ городахъ же такъ устроено, что каждую ночь непременно обходятъ патрули, выходящіе же ночью порою изъ домовъ должны запасаться фанарями.

Семлинъ, 28-го Августа.

За нѣсколько дней привезена сюда изъ Сербїи дорогая, украшенная брилліантами сабля, назначенная Княземъ *Милошемъ* въ подарокъ Барону *Гердеру* главному Интенденту Горныхъ дѣлъ въ Саксонїи, который какъ извѣстно два года ѣздилъ по Сербїи и потомъ прислалъ Князю *Милошу* отчетное и обширное свое разсужденіе, касательно горныхъ дѣлъ въ этой странѣ и сверхъ того устроилъ въ Кругаевцѣ, резиденціи Князя, прекрасный, хотя небольшой, Минералогическій кабинетъ.

— Третьяго дня получено извѣстіе, что моровая язва не перестаетъ распространять въ Турціи своихъ опустошеній и приближается уже на нѣсколько часовъ пути къ Сербїи. И поелику притомъ прошелъ слухъ, что повѣтріе перешло ужъ въ предѣлы, то по желанію Князя высланъ оттуда теперь въ Сербїю отъ Правительства Медикъ Докторъ *Наги*, чтобы собственнымъ опытомъ увѣриться въ истиннѣ или несправедливости этой молвы, Докторъ *Наги* удовлетворяя требованію Князя прѣдѣтъ также къ Алексинцу для обозрѣнія тамошняго карантиннаго заведенія Сербскаго и устройства его совершенно по здѣшнему образцу, въ каковое время выдержаніе карантина продолжено до 21 дня. Не смотря на всѣ мѣры предосторожности и употребленіе всякихъ предостерегательныхъ средствъ, самъ Князь *Милошъ* терять надежду воспрепятствовать вторженію заразы въ Сербїю, которая можетъ быть занесена, если нелюдью, то съ товарами и почтою Истамбульскою (которую только въ Семлинѣ, и никакъ въ Бѣлградѣ открывать не можно). Самое опасное дѣло въ этомъ случаѣ есть значительный вольный транспортъ. Замѣчено, что зараза всего сильнѣе дѣйствуетъ между Турецкими рекрутами, назначенными въ Бѣлградъ. (A.P.S.Z.)

Египтъ.

Александрія, 18-го Июля.

По отъѣздѣ обоихъ Пашей жестокость Правительственныхъ чиновниковъ къ народу еще болѣе увеличилась и повсюду слышенъ ропотъ и жалобы на ихъ притѣсненіе. Теперь на пр. они собираютъ дань за годъ впередъ и жестокость, съ таковою сѣмъ достойные агенты *Мегмета-Али* принуждаютъ бѣдныхъ Фелласовъ къ уплатѣ преждевременно дани, превосходить всякое воображеніе. Въ нѣкоторыхъ деревняхъ запираютъ Фелласовъ въ нагрѣтые печи чтобы принудить ихъ показать мѣсто, гдѣ спрятаны ихъ деньги.

— Исключая кораблей, которые въ починкѣ или негодны къ употребленію, весь флотъ выступилъ подъ паруса, частію подъ предводительствомъ Пашы, а частію его сына, и имѣетъ запасы на семь мѣсяцевъ. Знаменитый вододемъ арсенала начатый подъ надзоромъ Г. *Церизи*, и который *Мегметъ-Али* надѣялся кончить своими Турецкими инженерами, теперь, стоявши столько денегъ и времени, находится на той же степени, и теперь Паша къ работникамъ вызываетъ снова нѣкоторыхъ инженеровъ и надзирателей изъ Франціи. (A.P.S.Z.)

— Regularne ukompletowanie armii i floty, przez zaciągi z Greków i Ormian, zdają się być ze strony Porcy ściśle postrzeganiem prawem. Dywan opiera się na tém, że i Rosya w swych posiadłościach, również czyni zaciągi do służby wojskowej z ludności Turckiej, nieobawiając się zgola epidemii.

— W nocy na dzień 28 zeszłego miesiąca, panowała okropna burza, z błyskawicą, grzmotem i deżdziem. Oprócz wielu okrętów niewiadomych i wielkiej liczby statków małych, okręt rosyjski, który płynął z Odesy do Algieru, zginął około Ipsary. Parowy Statek Francuzki *Sesostriis*, przed dziewięcią dniami powinien był tu zawinąć, tym czasem jeszcze go niema; z tego więc powodu lękają się i o los jego. (G.H.)

Belgrad, 27 Sierpnia.

Rządzący Xiążę powziął myśl wybudowania tu wielkiego domu gościnnego, co jeżeli przyjdzie do skutku, jest bardzo pożądanem, dotąd albowiem przybywający tu cudzoziemcy, jak np. Anglicy, Francuzi i Niemcy, wystawieni są na wielkie niedogodności, dla braku pomieszczenia się, bo kto niema szczególnych poleceń do tutejszych kupców lub mieszkańców, ten nie ma gdzie się podziać, a nawet i przy poleceniu niewielkie znajdzie wygody. Co się tyczy bezpieczeństwa dla podróżujących po Serbii, z tej strony nie do życzenia nie zostaje; można jak najbezpieczniej przebywać rozległe pola i wielkie lasy, w miastach zaś takie istnieje urządzenie, że liczne co noc są odbywane patroli, wychodzący zaś nocną porą z domów, winni być wlatarnie opatrzeni.

Semlin, 28 Sierpnia.

Przed kilkoma dniami przywieziono tu z Serbii kosztowną brylantami wysadzaną szablę, jak słychać, przeznaczoną do Xięcia *Mitosza*, na podarunek dla Barona v. *Herder*, naczelnego intendenta górnictwa w Saxonii, który, jak wiadomo, objeżdżał przed 2 laty całą Serbią, a później przesał Xięciu *Mitoszowi*, stosowne zdanie sprawy i obszernie postrzeżenia względem rezultatów górnictwa w tym kraju, a nadto urządził w Kragajewac, rezydencyi Xięcia, piękny choć niewielki, gabinet mineralów.

— Zawczora otrzymano tu doniesienie, że zaraza morowa nie przestaje rozszerzać w Turcyi zniszczeń swoich, a nawet zbliżyła się już tylko o kilka godzin drogi od granicy serbskiej. A ponieważ puszczono przytém pogłoskę, że powietrze dostało się już i w granice, stosownie przeto do życzeń Xięcia, wysłano rząd natychmiast do Serbii rządowego lekarza doktora *Nagy*, ażeby się o fałszu lub prawdzie tej pogłoski naocznie przekonał. Dr. *Nagy*, czyniąc zadość wezwaniu Xięcia, zboczy także do Alexyncy, dla zohaczenia tamtejszego zakładu kwarantanny serbskiej, urządzenia jej zupełnie na sposób tutejszy, w której czas odbywania kwarantanny, do 21 dni przedłużony został. Mimo wszelkich kroków ostrożności i użycia środków zaradczych, sam nawet Xiążę *Mitosz* traci nadzieję, aby udało się zapobiedz wkradnięciu się do Serbii zarazy, która, jeżeli nie przez ludzi lub bydło, to przez towary i pocztę samsburską (którą w Semlinie tylko, bynajmniej zaś w Belgradzie, otwierać wolno), może być wprowadzona. Najniebezpieczniejszą sposobnością w tej mierze, są znaczne transporta wełny. Uważano, że zaraza grassuje najmocniej pomiędzy rekruitami tureckimi do Belgradu przeznaczonemi. (G.C.)

Египт.

Alexandrya, 18 Lipca.

Po wyjeździe obudwóch Baszów, surowość urzędników ku ludowi jeszcze się powiększyła tak, iż wszędzie słychać tylko narzekania i żałażenia na ich uciski. Teraz np. pobierają oni dan rakiem pierwicy a okrucieństwo, z jakim godni ci Agenci *Mehmeda-Alego* zmuszają biednych Fellasów do wczesnego wyptacania podatków, wszelkie przechodzi wyobrażenie. W kilku wsiach zamykają Fellasów do napalonych pieców dla przymuszania, iżby pokazali miejsce, gdzie ich pieniądze są schowane.

— Oprócz okrętów, które są w reparaacyi, albo które są niezdadne do użycia, cała flotta wyszła pod żagle, częścią pod dowództwem Baszy, a częścią jego syna, i ma zapasów żywności na siedm miesięcy. Sławny wodzior arsenału, zaczęty pod dyrekcją P. *Sirizi*, a który *Mehmed-Ali* spodziewa się ukończyć przez Inżynierów Turckich, kosztujący tyle pieniędzy i czasu, znajduje się w tymże stopniu i teraz: Basza wzywa znowu do robot niektórych Inżynierów i dozorców z Francyi. (A.P.S.Z.)